

Załącznik nr 3 do regulaminu udzielania stypendiów uczniom zdolnym

FORMULARZ DIAGNOZY KOMPETENCJI UCZNIĄ

(Wypełnia wychowawca klasy po konsultacji z nauczycielami uczącymi danego ucznia)

Imię i nazwisko ucznia

Szkoła.....Klasa.....Zawód.....

ETAP 1

I. Kompetencje zawodowe

Średnia ocen jest kryterium do pomocy stypendialnej: uczniowie z najwyższą średnią z ocen z ostatniego roku szkolnego (2 semestrów spośród przedmiotów zawodowych nauczanych w szkole zawodowej):

1. Przedmiot zawodowy..... Ocena ucznia.....

2. Przedmiot zawodowy..... Ocena ucznia.....

3. Przedmiot zawodowy..... Ocena ucznia.....

4. Przedmiot zawodowy..... Ocena ucznia.....

średnia ocen z przedmiotów zawodowych.....

II. Ocena poziomu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

(Ocena nie jest kryterium do udziału w pomocy stypendialnej, służy diagnozie potrzeb dotyczących kompetencji kluczowych/umiejętności uniwersalnych u ucznia, które mogą być rozwijane w ramach Indywidualnego Programu Wsparcia)

I. Porozumiewanie się w językach obcych

Jako weryfikację poziomu tych umiejętności/kompetencji przyjmuje się ocenę uzyskaną przez danego ucznia na koniec roku szkolnego z przedmiotów: **języki obce**.

Ocena ucznia/..... z każdego z języków obcych

II. Kompetencje matematyczno – przyrodnicze

Jako weryfikację poziomu tych umiejętności/kompetencji przyjmuje się ocenę uzyskaną przez danego ucznia na koniec roku szkolnego z przedmiotów: **matematyka / biologia**.

Ocena ucznia/...../.....

III. Kompetencje w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych TIK

Jako weryfikację poziomu tych umiejętności/kompetencji przyjmuje się ocenę uzyskaną przez danego ucznia na koniec roku szkolnego z przedmiotu **informatyka**.

Ocena ucznia

IV. Umiejętność uczenia się

Postawa ucznia obserwowana w trakcie zajęć	Opis zachowań ucznia stanowiących podstawę oceny poziomu kompetencji	Ocena	Ocena wychowawcy wraz z Zespołem Nauczycieli
poświęca czas na samodzielną naukę, oznacza się samodyscypliną	NIE, przeważanie nie jest przygotowany do zajęć	0	
	RACZEJ NIE, sporadycznie zdarza się, że jest przygotowany do zajęć	1	
	RACZEJ TAK, bardzo rzadko zdarza się, że nie jest przygotowany do zajęć	2	
	TAK, jest zawsze przygotowany do zajęć	3	
chętnie dzieli się nabytą wiedzą i umiejętnościami z kolegami / nauczycielem jest zmotywowany i odznacza się wiarą we własne możliwości	NIE, na lekcjach nie ma nic do powiedzenia, nie jest zainteresowany gdy inni uczniowie aktywnie biorą udział w zajęciach	0	
	RACZEJ NIE, nie odzywa się, w trakcie prac zespołowych przyjmuje postawę pasywną ale jest zainteresowany wypowiedziami innych uczniów i stara się przyswajać wiedzę i umiejętności, „doganiać” lepszych uczniów	1	
	RACZEJ TAK, nie ma większych trudności z odpowiedziami na pytania nauczyciela, w trakcie prac zespołowych jest aktywny	2	
	TAK, jest b. aktywnym uczniem, często zgłasza się do odpowiedzi z nowego materiału, zdarza się, że polemizuje z nauczycielem posiadając przy tym trafne spostrzeżenia	3	
wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia w uczeniu się, jeśli nie radzi sobie z zadaniem, szuka rady, informacji i wsparcia	NIE, nie podejmuje żadnych prób polepszenia swoich wyników w nauce, nie jest zainteresowany zdobywaniem nowej wiedzy i umiejętności	0	
	RACZEJ NIE, choć zdarzają się okresy, kiedy podejmuje próby poprawienia stopni i pracuje nad „zrozumieniem” materiału, który w pierwszej chwili sprawiał mu trudność	1	
	RACZEJ TAK, a gdy zdarza się sytuacja, że nie rozumie jakiegoś zakresu materiału, aktywnie poszukuje rozwiązania – pyta nauczyciela, kolegów, zdecydowanie stara się zrozumieć	2	
	TAK, przeważnie nie ma żadnych trudności z przyswajaniem nowej wiedzy. Sporadycznie zdarzają się sytuacje, w których nie radzi sobie z rozwiązaniem zadania/problemu – wówczas aktywnie szuka informacji i wskazówek, w pierwszej kolejności samodzielnie poprzez internet, podręczniki i inne materiały	3	

V. Kompetencje społeczne i obywatelskie

Postawa ucznia obserwowana w trakcie zajęć	Opis zachowań ucznia stanowiących podstawę oceny poziomu kompetencji	Ocena	Ocena Zespołu Nauczycieli
posiada zdolność do empatii, rozumie zasady postępowania i ogólnie przyjęte reguły zachowania, potrafi porozumiewać się w różnych środowiskach	NIE, ze wszystkimi porozumiewa się w sobie właściwy sposób, nie potrafi dostosować komunikatu do odbiorcy, najlepiej czuje się w gronie osób z jego środowiska	0	
	RACZEJ NIE, choć jego sposób porozumiewania się z nauczycielami jest odmienny od sposobu porozumiewania się z kolegami, co może oznaczać że, rozpoznaje niektóre zasady i przyjęte reguły zachowania się	1	
	RACZEJ TAK, choć zdarza się, że czasem zachowa się niezgodnie z ogólnie przyjętymi regułami zachowania, z uwagi na brak zrozumienia danej sytuacji, czy odczuć drugiej strony	2	
	TAK, adekwatnie dobiera sposób porozumiewania się zarówno do odbiorcy komunikatu, jak i do sytuacji (zdolność do empatii), w jakiej komunikacja następuje. Zdecydowanie zna i rozumie zasady postępowania i ogólnie przyjęte reguły zachowania	3	

wykazuje się tolerancją, potrafi wyrażać i rozumie różne punkty widzenia, jest chętny do współpracy z innymi, wykazuje solidarność i zainteresowanie rozwiązywaniem problemów	NIE, nie wykazuje się tolerancją w żadnym zakresie – rozumie wyłącznie punkt widzenia i przekonania, jakie sam posiada, jest zdecydowanym indywidualistą i samotnikiem, nie jest zainteresowany współpracą ani rozwiązywaniem problemów, które go nie dotyczą	0	
	RACZEJ NIE, choć zdarzają się sytuacje, w których podejmuje współpracę z osobami o innych poglądach, które sporadycznie udaje mu się tolerować. Wykazuje solidarność i ew. zainteresowanie rozwiązaniem problemów wyłącznie w wąskim gronie bliskich kolegów.	1	
	RACZEJ TAK, potrafi wyrazić własny i zrozumieć inne punkty widzenia, sporadycznie zdarzają się mu przejawy nietolerancji, zwykle chętnie podejmuje współpracę i stara się być solidarny. Wykazuje zainteresowanie i chęć rozwiązania problemów na skalę klasy.	2	
	TAK, zawsze chętnie wyraża własne opinie, które nie przeszkadzają mu w zrozumieniu i tolerancji dla zupełnie odmiennych punktów widzenia. Chętnie podejmuje współpracę, zdarza się, że jest jej inicjatorem. Zawsze solidaryzuje się z logicznymi poglądami, które potrafi uargumentować. Zawsze dąży do rozwiązania problemów różnych grup, jest żywo zainteresowany sprawami klasy i Szkoły. Bierze aktywny udział w wymiernych działaniach.	3	
radzi sobie ze stresem jest asertywny i uczciwy	NIE, permanentnie przejawia zachowania wskazujące na problemy związane zarówno z brakiem asertywności (jest agresywny/zbyt często przyjmuje postawę ofiary), jak i nie radzeniem sobie ze stresem. Jego relacje z rówieśnikami nie są nawet poprawne. Uczciwość to cecha, którą trudno mu przypisać.	0	
	RACZEJ NIE, jego relacje zarówno z rówieśnikami, jak i nauczycielami przyjmują różne formy – w zależności od sytuacji, nastroju, stopnia nasilenia stresorów. Zdarza się, że przejawia zachowania asertywne ale zwykle na pograniczu agresji/wycofania. Uczciwość – może tak/może nie jest cechą tego ucznia.	1	
	RACZEJ TAK, jedynie sporadycznie zdarzają się mu zachowania będące oznaką chwilowego stresu, czy braku asertywności. Uczciwość to cecha, której trudno odmówić temu uczniowi.	2	
	TAK, jest zrównoważony, nie przejawia zmiennych nastrojów, w żaden sposób nie można stwierdzić, że znajduje się pod wpływem stresu, czy też nie radzi sobie z nim w trakcie lekcji (odpowiedzi, sprawdziany itp.) Wyraźnie stawia granice, nie pozwalając na znalezienie się w sytuacji niepożądaną z uwagi na nieumiejętność bycia asertywnym.	3	

VI. Inicjatywność i przedsiębiorczość

Jako weryfikację poziomu tych umiejętności/kompetencji przyjmuje się ocenę uzyskaną przez danego ucznia na koniec roku szkolnego z jednego z przedmiotów: **przedsiębiorczość / historia / wiedza o społeczeństwie:**

Ocena ucznia/.....

VII. Kreatywność i innowacyjność, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów

Jako weryfikację poziomu tych umiejętności/kompetencji przyjmuje się średnią liczbę punktów z testu diagnostycznego, który uzupełnia Zespół Nauczycieli nauczających danego ucznia.

Średnia ucznia

ETAP 2

Wybitne osiągnięcia w danej dziedzinie w konkursach/olimpiadach

Uczeń w okresie poprzedzającym (w okresie uczęszczania do szkoły zawodowej) przyznaniu stypendium uzyskał status laureata lub finalisty konkursu/olimpiady z przynajmniej jednego spośród przedmiotów zawodowych nauczanych w szkole zawodowej:

10 pkt za każde osiągnięcie:

1.
2.
3.

Punktacja ucznia

Suma punktów uzyskanych przez ucznia w Etapie 2: _____

SUMA PUNKTÓW z Etapu 1 i Etapu 2: _____

ETAP 3

ANALIZA WYNIKÓW PRZEZ PEDAGOGA SZKOLENEGO/WYCHOWAWCĘ KLASY

Propozycja rodzajów zajęć, na jakie może zostać przeznaczona pomoc stypendialna

Lp.	RODZAJ ZAJĘĆ	Minimalny wymiar	UZASADNIENIE	WAŻNE numeracja od 1 = najbardziej pożądane itd.

Miejscowość, data (pieczęć Szkoły)

Podpis wychowawcy klasy

Podpis pedagoga/psychologa szkolnego

Instrukcja sporządzania diagnozy w obszarze uzdolnień kompetencyjnych oraz jego ewaluacji.

W europejskich ramach odniesienia ustanowiono osiem kompetencji kluczowych:

- I. porozumiewanie się w językach obcych,
- II. kompetencje matematyczno-przyrodnicze i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
- III. kompetencje informacyjno-komunikacyjne,
- IV. umiejętność uczenia się,
- V. kompetencje społeczne i obywatelskie,
- VI. inicjatywność i przedsiębiorczość;

Pierwsze pozycje z powyższej listy są bezpośrednio związane z tradycyjnymi przedmiotami szkolnymi i mogą być zintegrowane w ramach tradycyjnych programów nauczania.

Dobre opanowanie podstawowych umiejętności językowych, czytania, pisania, liczenia i umiejętności w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych jest niezbędną podstawą uczenia się. Z kolei umiejętność uczenia się sprzyja wszelkim innym działaniom edukacyjnym.

Poniżej przytoczone zostały definicje poszczególnych kompetencji oraz wiedza i umiejętności powiązane z poszczególnymi kompetencjami. Określono, jakiego typu wiadomości są niezbędne do nabycia każdej z nich, określono umiejętności, które powinna posiadać osoba, aby można było o niej mówić, że jest kompetentna w danym zakresie, oraz zapisano, jaka postawa będzie świadczyć o tym, że osoba nabyła daną kompetencję.

I. Porozumiewanie się w językach obcych

Kompetencja ta opiera się w znacznej mierze na tych samych wymiarach umiejętności co poprzednia – **na zdolności do rozumienia, wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie)** w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym, w zależności od chęci lub potrzeb danej osoby.

Kompetencja ta wymaga **znajomości (wiedza) słownictwa i gramatyki funkcjonalnej oraz świadomości głównych typów interakcji słownej i rejestrów języka.**

Na niezbędne umiejętności w zakresie komunikacji w językach obcych składają się:

- ✓ zdolność rozumienia komunikatów słownych,
- ✓ zdolność inicjowania, podtrzymywania i kończenia rozmowy,
- ✓ zdolność czytania, rozumienia i pisania tekstów.

Dodatkowo kompetencja ta wymaga również **posiadania takich umiejętności jak rozumienie różnic kulturowych, znajomość konwencji społecznych oraz aspektu kulturowego i zmienności języków.**

II. Kompetencje matematyczno-przyrodnicze i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne

Kompetencje matematyczne obejmują **umiejętność rozwijania i wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji.**

Wiedza konieczna do opanowania tej kompetencji obejmuje umiejętność liczenia, znajomość miar i struktur, głównych operacji i sposobów prezentacji ilościowej (wzory, wykresy, modele, grafy), rozumienie terminów i pojęć matematycznych, a także świadomość pytań, na które matematyka może dać odpowiedź.

Osoby posiadające kompetencje matematyczne powinny dysponować umiejętnością stosowania podstawowych zasad i procedur matematycznych w codziennym życiu. Powinny również być w stanie rozumować w matematyczny sposób, rozumieć dowód matematyczny i komunikować się językiem matematycznym oraz korzystać z odpowiednich pomocy.

Kompetencje naukowe odnoszą się do zdolności i chęci wykorzystywania istniejącego zasobu wiedzy i metodologii do wyjaśniania świata przyrody, w celu formułowania pytań i wyciągania wniosków opartych na dowodach.

Kompetencje w zakresie nauki i techniki obejmują rozumienie zmian powodowanych przez działalność ludzką oraz wynikające z tego poczucie odpowiedzialności poszczególnych osób za własne działania.

Niezbędna wiedza obejmuje główne zasady rządzące przyrodą, podstawowe pojęcia, zasady i metody naukowe, a także rozumienie wpływu nauki i techniki na świat przyrody.

Umiejętności natomiast obejmują zdolność do wykorzystywania i posługiwania się narzędziami i urządzeniami technicznymi oraz danymi naukowymi do osiągnięcia celu bądź podjęcia decyzji lub wyciągnięcia wniosku na podstawie dowodów.

W tym punkcie należy również podkreślić, że łącznikiem między językiem matematyki i osiągnięciami technicznymi, a zatem niejako podstawą wszystkich nauk przyrodniczych i technicznych, bazujących na eksperymencie i jego matematycznym opisie, jest fizyka. Stąd jej kluczowa rola w ramach omawianego projektu, uwidoczniła także w jego tytule.

III. Kompetencje w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych

Drogi dostępu do informacji i usług podlegają ciągłym zmianom. Aby ludzie mogli poradzić sobie w nowym, „cyfrowym” świecie, należy ich wyposażyć w nowe kompetencje. Chodzi tu nie tylko o umiejętności techniczne, lecz także o głębsze rozumienie możliwości, wyzwań, a niekiedy nawet problemów natury etycznej, wiążących się z nowymi technologiami. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że w świetle tak szybkich zmian rosną obawy o utrzymanie spójności społecznej. Istnieje duże ryzyko, że wielu Europejczyków poczuje się pominiętych i zmarginalizowanych przez globalizację i rewolucję cyfrową. W związku z tym zakres potrzebnej wszystkim wiedzy, umiejętności i predyspozycji zmienia się.

Kompetencje informatyczne obejmują umiejętne i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w pracy, rozrywce i porozumiewaniu się. Opierają się one na podstawowych umiejętnościach: wykorzystywania komputerów do uzyskiwania, oceny, przechowywania, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji oraz do porozumiewania się i uczestnictwa w sieciach współpracy za pośrednictwem Internetu.

Do opanowania tej kompetencji konieczna jest znajomość podstawowych aplikacji komputerowych – edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, baz danych – oraz rozumienie możliwości i potencjalnych zagrożeń związanych z Internetem i komunikacją za pośrednictwem mediów elektronicznych.

Niezbędne umiejętności obejmują **zdolność poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji oraz ich wykorzystywania w krytyczny i systematyczny sposób**, przy jednoczesnej ocenie ich odpowiedności.

Osoby wykazujące się kompetencjami informatycznymi **powinny posiadać również zdolność docierania do usług oferowanych w Internecie, wyszukiwania ich i korzystania z nich; powinny również być w stanie stosować TSI jako wsparcie krytycznego myślenia i kreatywności.**

IV. Umiejętność uczenia się

Kompetencja ta polega na **zdolności konsekwentnego i wytrwałego uczenia się, organizowania własnego procesu uczenia się, w tym poprzez efektywne zarządzanie czasem i informacjami, zarówno indywidualnie, jak i w grupach.** Obejmuje ona świadomość własnego procesu uczenia się i potrzeb w tym zakresie, identyfikowanie dostępnych możliwości oraz zdolność pokonywania przeszkód w celu osiągnięcia powodzenia w uczeniu się.

Wymagane jest nabycie podstawowych umiejętności pisania, liczenia oraz umiejętności w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych koniecznych do dalszego uczenia się. Pozwalają one nabywać, przetwarzać i przyswajając nową wiedzę i umiejętności, a także poszukiwać i korzystać ze wskazówek.

Osoby, które posiadają te kompetencje, **powinny być w stanie poświęcać czas na samodzielną naukę charakteryzującą się samodyscypliną, ale również na wspólną pracę w ramach procesu uczenia się, czerpać korzyści z różnorodności grupy oraz dzielić się nabytą wiedzą i umiejętnościami.** Powinny one być w stanie organizować własny proces uczenia się, ocenić swoją pracę oraz w razie potrzeby szukać rady, informacji i wsparcia. Ważne jest też wykorzystywanie wcześniejszych doświadczeń w uczeniu się, poświęcanie czasu na naukę samodzielną oraz w grupie. **Do istotnych czynników w rozwijaniu tej kompetencji należą motywacja i wiara we własne możliwości.**

V. Kompetencje społeczne i obywatelskie

Są to **kompetencje osobowe, interpersonalne i międzykulturowe**, które obejmują zachowania przygotowujące ludzi do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także rozwiązywania konfliktów w razie potrzeby.

Kompetencje społeczne związane są z rozwojem osobistym i społecznym. Obejmują **zdolność do empatii, porozumiewania się w różnych środowiskach, negocjacji, wykazywania się tolerancją, wyrażania i rozumienia różnych punktów widzenia, negocjowania połączonego ze zdolnością tworzenia klimatu zaufania, a także radzenia sobie ze stresem.** Niezbędne jest również rozumienie zasad postępowania i reguł zachowania ogólnie przyjętych w różnych społeczeństwach i środowiskach. **Znaczącym elementem tej kompetencji jest współpraca, asertywność i uczciwość.**

Kompetencje obywatelskie obejmują znajomość wydarzeń współczesnych, jak i głównych wydarzeń i tendencji w narodowej, europejskiej i światowej historii, **zdolność do zaangażowania w działania publiczne, do wykazywania solidarności i zainteresowania rozwiązywaniem problemów stojących przed lokalnymi i szerszymi społecznościami.**

Istotne jest poszanowanie praw człowieka, w tym równości, jako podstawy demokracji, uznanie i zrozumienie różnic w systemach wartości różnych religii i grup etnicznych. Ważna jest także znajomość integracji europejskiej oraz struktur UE, a także **świadomość różnorodności kulturowej w Europie**.

Kompetencje obywatelskie przygotowują do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim w oparciu o znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz **poczucie się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa w życiu społeczno-gospodarczym**.

VI. Inicjatywność i przedsiębiorczość

Przedsiębiorczość jest jedną z kluczowych kompetencji niezbędnych dla rozwoju, zatrudnienia i samorealizacji. Przedsiębiorczość oznacza zdolność osoby do wcielania pomysłów w czyn. Obejmuje ona twórczość, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i kierowania nimi dla zamierzonych celów. Dla wszystkich stanowi wsparcie w codziennym życiu prywatnym i społecznym, zaś pracownikom pomaga uzyskać świadomość kontekstu ich pracy i zdolność wykorzystywania szans; jest fundamentem działań osób podejmujących przedsięwzięcia o charakterze społecznym lub komercyjnym.

Obecnie dominuje pogląd, że przedsiębiorczości należy się uczyć przez całe życie, a zdecydowaną rolę w kształtowaniu postawy przedsiębiorczej odgrywa wychowanie – jest ona konsekwencją odpowiedniego procesu socjalizacji. Dochodzi się zatem do wniosku, że im wcześniej rozpocznie się proces przygotowania człowieka do bycia przedsiębiorczym, w tym większym stopniu ma on szansę zinternalizować odpowiednie wartości, umiejętności czy cechy charakteru.

Kompetencja w zakresie inicjatywności i przedsiębiorczości oznacza zdolność do wcielania pomysłów w czyn, w tym do planowania przedsięwzięć i ich realizacji zgodnie z zamierzeniami. Obejmuje ona kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka.

Cechy te są szczególnie potrzebne osobom, które realizują przedsięwzięcia o charakterze społecznym lub handlowym. **Powinny one być świadome zagadnień etycznych** związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz znać zasady działania gospodarki. **Konieczna jest także umiejętność oceny własnych mocnych i słabych stron oraz oceny ryzyka związanego z danym przedsięwzięciem.**